

Spr 1119/2022

Informace k vnitřnímu oznamovacímu systému
Okresního soudu v České Lípě pro oznamování
protiprávního jednání a ochranu těchto oznamovatelů

Hlavním cílem ochrany oznamovatelů je umožnit odhalovat protiprávní jednání odehrávající se na pracovištích Okresního soudu v České Lípě nebo při výkonu pracovní (či jiné obdobné) činnosti, o kterých zaměstnanci a osoby v podobném postavení za normálních okolností zaměstnavatele nebo příslušné státní orgány neinformují, a to zejména z obavy ze ztráty zaměstnání či jiného postihu. Může se však jednat i o oznámení jiného protiprávního jednání, které s činností zaměstnavatele nesouvisí, nicméně oznamovatel se o něm dozvěděl v souvislosti se svou prací.

Právní úprava ochrany oznamovatelů vychází ze směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“).

Oznamující osobou může být každá fyzická osoba, která oznámí nebo zveřejní informace o porušení, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími se svou prací. Takovou osobou může být soudce nebo zaměstnanec okresního soudu, stážista, osoba ucházející se o zaměstnání u okresního soudu, dodavatel, který je nebo byl s Okresním soudem v České Lípě ve smluvním vztahu nebo jeho zaměstnanci.

Za nejčastější oblasti předmětu oznámení oznamovatelů lze považovat např. oblast veřejných zakázek, ochrany soukromí a osobních údajů, bezpečnosti sítí a informačních systémů, ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, porušení finančních zájmů Evropské unie. Komplexní výčet zájmových oblastí je uveden v čl. 2 Směrnice.

Druh informací, které může oznamovatel okresnímu soudu oznámit, aby získal statut oznamovatele a zajistil si tak příslušnou ochranu - jedná se o informace o důvodných podezřeních, o skutečných či možných porušeních předpisů, k nimž došlo nebo dojde u Okresního soudu v České Lípě nebo o pokusech taková porušení utajit.

Důvody, které vedou oznamující osobu k oznámení, nejsou podstatné pro rozhodnutí o poskytnutí ochrany jeho osoby, není však možné podávat informace úmyslně a vědomě nesprávné či zavádějící. Dle čl. 23 Směrnice stanoví členský stát přiměřené, účinné a odrazující sankce vůči osobám, u kterých je prokázáno, že v oznámení došlo k vědomě a nepravdivě uvedeným informacím. Členský stát též učiní opatření k náhradě újmy vzniklé s nepravdivým oznámením v souladu s vnitrostátním právem.

Druh informací, které oznamovatel okresnímu soudu oznámit nemůže:

- informace, které mohou bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky nebo informace o činnosti zpravodajských služeb,
- informace, které mohou ohrozit probíhající trestní řízení, informace podléhající ochraně podle zákona o krizovém řízení nebo ochraně utajovaných skutečností.

Při oznamování informací nesmí dojít k porušení mlčenlivosti.

Pokud v podaném oznámení bude prokazatelné, že takové oznámení věcně nespadá do oblastí oznamování dle Směrnice, bude s takovým oznámením naloženo v odpovídajícím právním režimu.

Formy oznámení o porušení předpisů:

Oznámení může oznamovatel podat jak písemně, tak ústně. Okresní soud doporučuje prioritně využít speciálně zřízenou e-mailovou adresu pro přijímání oznámení, a to korupce@osoud.cli.justice.cz. Tento způsob podání zajišťuje oznamovateli nejvyšší míru důvěrnosti, neboť do ní má přístup jen osoba pověřená vedením této agendy a podání lze navíc učinit kdykoliv. Oznámení v listinné podobě lze podat prostřednictvím podatelny Okresního soudu v České Lípě, a to v pondělí v době od 8:00 do 16:30, v úterý, středu a čtvrtek v době od 8:00 do 15:00 hod., v pátek v době od 8:00 do 14:00. Takové podání musí být v řádně zalepené obálce opatřené nápisem „K RUKÁM předsedy okresního soudu (případně ředitelky správy okresního soudu) - NEOTVÍRAT“. Při nesplnění podmínky nelze zcela garantovat utajení totožnosti oznamovatele nebo důvěrnost sdělovaných informací.

Ústní oznámení se činí přímo na Okresním soudu v České Lípě a to ve správě soudu, kancelář č. 59/II. patro v pracovní dny (zpravidla mezi 8:30 až 14:00 hod.). O ústním oznámení je pořizován zápis a oznamovateli musí být nabídnuta možnost zápis ze schůzky zkontrolovat, opravit a odsouhlasit svým podpisem.

Okresní soud si na základě odst. 34 preambule Směrnice vyhrazuje možnost nepřijímat anonymní podání.

Další možnosti oznámení týkající se okresního soudu:

- Ministerstvo spravedlnosti ČR zřídilo tzv. „externí oznamovací systém“;
- kontaktní údaje - Ministerstvo spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, Praha 2, PSČ 128 10, e-mail: oznamovatel@msp.justice.cz, tel.: + 420 221 997 840. Informace, zda jsou telefonní hovory zaznamenávány, není v současné době známa;
- odkaz na příslušnou webovou stránku: <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>.

Postup příslušné osoby po podání oznámení:

- ve lhůtě do 7 dnů od přijetí oznámení je oznamovateli potvrzeno přijetí oznámení, pokud ve svém oznámení výslovně nesdělí, že na potvrzení přijetí netrvá;
- skutečnosti uvedené v oznámení jsou prověřovány formou interního šetření. Oznamovatel může být požádán o objasnění sdělených informací nebo o poskytnutí dodatečných informací;
- nejpozději do 3 měsíců od podání oznámení se oznamovateli zasílá vyrozumění s výsledkem šetření, a to zpravidla prostřednictvím toho informačního kanálu, který si oznamovatel zvolil ke komunikaci s Okresním soudem v České Lípě nebo jej uvedl v ústním oznámení.

Prostředky nápravy a ochranné postupy proti odvetným opatřením:

- proti oznamovateli nebudou přijímána odvetná opatření. Pokud by byl porušen zákaz a došlo k postižení oznamovatele odvetnými opatřeními, pak má k dispozici prostředky nápravy (viz čl. 19 -24 Směrnice).
- zpracování osobních údajů obsažených v oznámení Okresního soudu v České Lípě a způsob zachování režimu důvěrnosti:
- bližší informace o zpracování osobních údajů okresním soudem jsou uveřejněny na webových stránkách Okresního soudu v České Lípě, důvěrnost informací je zajištěna zavedením vnitřního oznamovacího systému, kde oznámení zpracovává výhradně jedna osoba. Listinné dokumenty související s touto agendou jsou proti vniknutí zabezpečeny mechanickými prostředky. Elektronická komunikace prostřednictvím e-mailové adresy korupce@osoud.cli.justice.cz je zabezpečena a přístup do ní má výhradně předseda soudu a ředitelka správy soudu.

Okresní soud ve smyslu čl. 13 písm. g) Směrnice prohlašuje, že oznamovatel nenese za své oznámení nebo zveřejnění žádnou odpovědnost, avšak jen v případě, že měl oprávněné důvody

se domnívat, že jím oznamované záležitosti jsou pravdivé, spadají do oblasti působnosti Směrnice a oznámení nebo zveřejnění takových informací bylo nezbytné pro odhalení porušení podle Směrnice. Není poskytována ochrana osobám při zlovolnými, neopodstatněnými či zneužívajícími oznámeními.

Další informace k ochraně oznamovatelů lze najít na tomto specializovaném webu: <https://oznamovatel.justice.cz/>.

V České Lípě dne 17. června 2022

Mgr. Roman Kot'átko
předseda okresního soudu